

til en vis Art Udgifter opkræve en vis Art Skatter. Jeg kan forstaae, at de i visse Tilfælde kunne være tvungne dertil, men der, hvor de meest kunne være tvungne dertil, er, hvor Formue- og Leiligheds-skatten kommer dem meest til Hjælp. Denne Skat kommer efterhaanden til at staae som det Middel, med hvilket man fylber det Hul, som de andre Skatter, som antage en fastere Character, og væsentlig Nærings-skatter, som stadig ere i Synken, lade fremkomme. Fra den Side forekommer det mig saaledes, at Indsigelserne mod nærværende Forslag virkelig ikke have Noget paa sig. Der kan være en anden Ulempe, som vil give sig tilkjende; idet dette Lovforslag kommer frem, kan det nemlig være, at man i enkelte Communer vil komme til at rette paa Nærings-skatten med Hensyn til den Maade, hvorpaa den paalignes; men at sætte Loven tilside, fordi der er Forhold af den Natur, vilde være høist urimeligt. Kommer dertil, at der er den højeste Grad af Sandsynlighed for, at et Lovgivningsarbejde maa komme frem, enten fra Thingets eller fra Regjeringens Side, som gaaer ud paa at begrænse Communerens Beskatningsret indenfor en vis Norm, og indenfor denne Grænse ogsaa fastholde Begrænsningen imellem de forskjellige Skattearter, gaae vi ud herfra, som Noget der nødvendig maa indtræde, forsvinder ogsaa Faren fra den Side, saa det forekommer mig, at ogsaa i den Henseende have de ærede Medlemmer ikke Ret, der gjøre denne Modstand imod Loven. Naar man dernæst siger: Ja, men imellem de højere Skatteydere vil være en stor Deel af Statens Embedsmænd, og saaledes vil for en stor Deel Communerens Forvaltning falde i Statsembedsmændenes Hænder, da skal jeg villigt indrømme dette; og jeg skal indrømme, at i de fleste Communer ere Statsembedsmændene de, der have de største Indtægter, og endvidere indrømme, at disse baade i Byerne og i hele Landet højst lønnede Classer af Borgere derved komme til — som ogsaa af andre Grunde — at udøve en større Indflydelse, end de fornuftigviis skulle have. Men, efterat man er gaaet til at beskaffe Embedsmændene og at beskaffe dem i Communerne i en ikke ringe Grad, maa man ogsaa finde

sig i, at de indtage den Stilling, som denne Skatteydelse giver Afkomst til. Jeg siger: Bestat dem høit, men taal deres Indflydelse. Man kan ikke noksom komme til den Erkendelse og bør ved alle practiske Midler vise, at det forholder sig saaledes, at den Betaling, Staten giver sine Embedsmænd, er en saadan, som ingen anden Indtægtskilde i Almindelighed giver til Statens Borgere. Dette kan man ikke noksom være opmærksom paa, og derfor kan man ogsaa fuldkommen roligt beskaffe Embedsmændene; men at ville beskaffe dem og desuagtet ubelufte dem fra Indflydelse i Lighed med de andre Skatteydere, forekommer mig ikke retfærdigt. Vi ville ikke kunne gjøre Forbring paa, at Classer og Stænder skulle forsvinde, naar vi i Loven forsøge paa at opretholde Classer og Stænder. Desom vi sige: De ere Borgere i Communen, som ere Skatteborgere, men de skatteydende Embedsmænd ere ikke Borgere, da komme vi ind paa et feilt System og beholde Adskillelsen i Stænder, Bondestand, Borgerstand, Embedsstand, kort sagt, alle Slags Stænder, og der vil da tilsidst forlanges Repræsentation efter Stænder. Vi skulle tage den Maalestof, som er given, anvende den paa Alle og vurdere dem derefter. Den Maalestof, som er given ved Loven og er fastholdt under hele Forhandlingen, saavel af Fleertallet som af Mindretallet, er Skatteydelse i Communen; den har paa alle Trin af Sagen været fastholdt som en Inddeling i højere og lavere Besatte og ligger saaledes for. Om vi kunne naae videre, end vi ere naaede, skal jeg ikke prøve paa at afgjøre, men at vi, idet vi gaae ind paa dette Lovforslag, ville naae Noget, der mere svarer til vor hele Tilstand og Udvikling end det, vi have for Øieblikket, tror jeg man kan være overbevist om, og man vil saa meget bestomere kunne være overbevist derom, naar vi see frem i Tiden. Aaret 1862 kommer som et vigtigt Aar med Hensyn til Kjøbstadborgernes Stilling i det Hele taget, baade med Hensyn til Nærings Beskatning og med Hensyn til Borgernes Beskatning, og denne Lov vil møde dette Aar paa en hensigtsmæssig Maade. Jeg tror, vi gjøre Ret i at møde disse Forhold, som Aaret 1862 vil bringe,